

## Inrätta ny dietistfunktion inom vård och omsorg för god och säker nutritionsvård i kommunal verksamhet

Många äldre och sjuka riskerar att utveckla undernäring; ett tillstånd som ökar vårdbehovet och minskar individens självständighet och livskvalitet. Ju tidigare nutritionsproblem uppmärksammas desto större är möjligheterna att förhindra eller minska dess effekter. En kommundietist ger en ökad nutritionskompetens i kommunen vilket medför en förbättrad vård och omsorg.

Patientsäkerhetslagen (2010:659) syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården. Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) upprätthålls (1 §) och vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador (2 §). För att möta hälso- och sjukvårdslagens och patientsäkerhetslagens krav inom nutritionsområdet krävs legitimerad personal med specialistkompetens; företrädesvis en dietist.

Legitimerade dietister har specifik akademisk utbildning för och klinisk träning i att förebygga och behandla nutritionsrelaterade tillstånd. Dietistens yrkeskompetens utgör en kombination av kunskap i näringslära, livsmedel, matlagning och näringsbehov i samband med hälsa och sjukdom. Dietister behärskar också olika former av nutritionsterapier och hur dessa ska användas i praktiken.

Enligt Socialstyrelsen är det önskvärt att alla kommuner har minst en nutritionsansvarig dietist (NAD) inom äldreomsorgen på samma sätt som det finns medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). Att ha dietist anställd i kommunen är inte bara en viktig kunskapsresurs; dietisten är också en nyckelperson för att bibehålla en hög kvalitet i arbetet med kost och nutrition. Exempel på dietistens arbetsuppgifter presenteras i bilagan.

Under våren 2014 kommer Socialstyrelsen för första gången med föreskrifter gällande förebyggande av och behandling vid undernäring. Dessa föreskrifter berör verksamheter som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) samt socialtjänstlagen (2001:453), såsom kommunal verksamhet. Föreskrifterna handlar i korthet om att verksamheterna ska ha rutiner för att utreda näringstillstånd samt förebygga, upptäcka och behandla undernäring. Det är lämpligt att dietist ingår i detta arbete.

### Med anledning av ovanstående yrkar jag:

att ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att inrätta en dietistfunktion i Lunds kommun i enlighet med motionens intentioner.

Petter Forkstam (MP)

Anette Mårtensson (MP)

## **BILAGA: En nutritionsansvarig dietist (NAD) kan tillföra följande inom kommunal vård och omsorg**

### **Huvudansvar för**

- Utbildning för vårdpersonal såsom sjuksköterskor, undersköterskor och hemtjänst inom området kost och nutrition.
- Utbildning för kökspersonal inom området kost och nutrition.
- Utbildning för enhetschefer inom området kost och nutrition.
- Utbildning för vikarier och nyanställda inom området kost och nutrition.

### **Ansvarig för tillsammans med MAS (medicinsk ansvarig sjuksköterska)**

- Att rutiner utarbetas gällande kost och nutrition, nutritionsbehandling samt nutritionsprodukter.
- Att arbetsmaterial och rutiner utarbetas för screening av undernäring och ät-/sväljsvårigheter samt därpå följande åtgärder, uppföljningar, dokumentation och överrapportering till nästa vårdgivare.
- Att rutiner gällande specialkost utarbetas.
- Att utforma samt handlägga nutritionspolicy/kostpolicy.

### **Ge råd och stöd samt vara diskussionspartner**

- Till vårdpersonalen avseende utformningen av brukarnas kost.
- I nutritionsfrågor från samtlig vård- och kökspersonal samt från enhetschefer.
- Till kostchefen avseende energi- och näringsinnehåll i måltiderna samt planering av dessa.

### **Vara delaktig i**

- Upphandlingsarbete av nutritionsprodukter.
- Matdistributionsupphandlingar.
- Arbetet avseende nutritionskraven vid upphandling av privata aktörer för drift av särskilt boende.
- Kommunens kvalitetsarbete och kvalitetsuppföljningar rörande kost- och nutrition.
- Samverkansarbete med regionen inom området kost och nutrition.
- Kommunens preventiva arbete kring kost och nutrition för äldre.

### **Nutritionsbehandling**

- I mycket svåra nutritionsfall på särskilt boende i samråd med ansvarig läkare och sjuksköterska ansvara för individuella nutritionsinsatser som utredning, behandling, uppföljning, utvärdering, dokumentation samt vid behov initiera förändringar av behandlingen.